

Föga inbjudande musik

Hans Werner Henze: Der Prinz von Homburg

Staatsorchester Stuttgart

Dirigent: Cornelius Meister

Solister: Štefan Margita (Friedrich Wilhem), Helene Schneiderman (Die Kurfürstin), Vera-Lotte Böcker (Prinzessin Natalie Von Oranien), Robin Adams (Prinz Friedrich Artur von Homburg), Michael Ebbecke (Feldmarschall Dörfling), Friedemann Röhlig (Obrist Kottwitz), Moritz Kallenberg (Graf Hohenzollern)

Capriccio C5405 [2CD]

Till skillnad från flera andra av sina modernistiska tonsättarkollegor trodde

den tyske kompositören **Hans Werner Henze** (1926-2012) på operakonstens framtid och från 1950-talet och framåt skrev han en lång serie av operor som på olika sätt kommenterar samhällsutvecklingen i världen under efterkrigstiden. Ofta har de även ett politiskt budskap i linje med Henzes marxistiska och antifascistiska ideologi.

Henzes tonspråk kan skifta mycket mellan olika verk, även om influenserna från tonsättare som **Mahler**, **Schönberg** och **Stravinskij** ofta är tydliga. I hans opera *Der Prinz von Homburg* (uruppförd 1960 i Hamburg) som här fått sin premiärinspelning på cd märks också Henzes beundran för wienklassicismen genom den stramhet i formen som verket uppvisar.

Operan bygger på en delvis verklig historia om prins Fredrik av Homburg och slaget mellan Sverige och Brandenburg vid Fehrbellin utanför Berlin 1675. Henze inspirerades av den tyske författaren **Heinrich von Kleists** pjäs *Prinz Friedrich von Homburg oder die Schlacht bei Fehrbellin* (1811) och lät den österrikiska författaren **Ingeborg Bachmann** sammanställa ett libretto.

I operan framställs prinsen av Homburg som en drömmare som lever i en egen fantasivärld. Han glömmer bort att lyssna på de order som ges inför slaget och när det är dags att kriga gör han precis som han vill och anfaller svenskarna utan att order om detta har utdelats. Trots att hans insats leder till att de tyska trupperna vinner bataljen på slagfältet, så arresteras han efteråt för att inte ha följt order och döms till döden. Hans trolovade Natalie gör allt för att hjälpa honom även om prinsen själv ser sig som skyldig för trots. Operan avslutas med att han leds ut med bindel för att avrättas, men i sista stund benådas han av kurfursten och kan förenas med sin blivande hustru.

Operan brukar ses som Henzes kritik av det militaristiska Tyskland - han upplevde själv som barn och tonåring det nazistiska samhället. Idealet för kompositören var i stället människor som fattar egna beslut efter sin egen fria vilja.

Även om handlingen i operan på många sätt är intressant och ganska lätt går att koppla till vår egen värld, så är väl problemet själva musiken som är kärv och föga inbjudande att lyssna på. *Der Prinz von Homburg* skiljer sig rätt mycket från en del av hans andra verk som jag har hört - operan saknar de mer sensuella sidorna av hans tonspråk som ibland märks i symfonierna och

baletten *Ondine* och den är i ärlighetens namn ganska tråkig att lyssna på. Det känns faktiskt som om kompositören inte har något större intresse av att kommunicera med sin publik. Att operan är en raritet på scenerna runt om i världen har nog tyvärr sin givna förklaring.

Själva framförandet är godkänt med ett habilt orkesterspel från Stuttgartoperans orkester under ledning av **Cornelius Meister**, även om det tyvärr sällan slår några gnistor om deras tolkning. För att detta verk ska väcka något slags engagemang, så hade det nog behövts lite mer passion och intensitet från musiker och dirigent. Rent vokalt så är standarden ojämn, men där ändå ett extra plus bör ges till barytonen **Robin Adams** som gör huvudrollen på ett intensivt sätt. Även sopranen **Vera-Lotte Böckers** dramatiska tolkning av Natalie sticker ut, precis som tenoren **Moritz Kallenbergs** kraftfulla gestaltning av greven Hohenzollern.

Ljudbilden är i det stora hela fullt godkänd, även om balansen mellan sångare och orkester ibland i ensemblescenerna är ojämn.

Per Nylén